

ಕರ್ನಾಟಕ ಶಾಲಾ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ ಮಂಡಳಿ
ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು -560003

KARNATAKA SCHOOL EXAMINATION AND ASSESSMENT BOARD

Malleshwaram , Bengaluru -560003

2025-26 ರ ಎಸ್ ಎಸ್ ಎಲ್ ಸಿ ಮಾದರಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆ

S.S.LC. MODEL QUESTION PAPER -2025-26

ವಿಷಯ- - ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆ - ಸಂಸ್ಕೃತ

SUBJECT : First Language - SANSKRIT

प्रथम भाषा - संस्कृतम्

ವಿಷಯ ಸಂಕೇತ - 16S

SUBJECT CODE-16S

ಸಮಯ -3 ಗಂಟೆ 15 ನಿಮಿಷಗಳು

(Time 3Hours 15 Minutes)

ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು -100

Max.Marks -100

ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥಿಗಾಗಿ ಸೂಚನೆಗಳು

1. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯು ಒಟ್ಟು 45 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
2. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿ.
3. ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಗಳು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗಿರುವ ಪೂರ್ಣ ಅಂಕಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.
4. ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಓದಿಕೊಳ್ಳಲು 15 ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲಾವಕಾಶವು ಸೇರಿದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಲು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾದ ಸಮಯವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

परीक्षार्थीनां सामान्यसूचना:

1. अस्मिन् प्रश्नपत्रे पञ्चचत्वारिंशत् (45) प्रश्नाः सन्ति।
2. प्रश्नानां विषये निर्दिष्टाः नियमाः अनुसरणीयाः।
3. प्रश्नानाम् अधिकृताः अङ्काः दक्षिणपार्श्वे लिखिताः सन्ति।
4. प्रश्नपत्रमुत्तरितुं पठनार्थं निर्धारिताः समयावधिः प्रश्नपत्रस्य उपरिभागे लिखितः अस्ति। पञ्चदशनिमेषाः प्रश्नपत्रस्य पठनार्थं निर्धारिताः सन्ति।

I. अधोलिखतेभ्यः प्रश्नेभ्यः चत्वारः विकल्पाः प्रदत्ताः। तेषु स्मुचितं विकल्पं चित्वा क्रमाक्षरेण सह लिखत।

6x1=6

1. जनकः ' —अस्य समानार्थकपदम् इदं भवति।

A) बालकः	B) पादपः
C) पिता	D) अर्भकः

2. 'शिष्टः' अस्य विरुद्धार्थकपदम् इदं भवति।

A) विशिष्टः	B) दुष्टः
C) कनिष्ठः	D) साधुः

3. 'राजा' अस्य स्त्रीलिङ्गरूपम् इदं भवति।

A) राजी	B) राज्ञी
C) रजनी	D) राणी

4. 'भविष्यति' अत्र एषः लकारः वर्तते।

A) लट्लकारः	B) लोट्लकारः
C) लिट्लकारः	D) लृट्लकारः

5. 'भाषायाम्' अत्र एषा विभक्तिः अस्ति।

A) सप्तमीविभक्तिः	B) द्वितीयाविभक्तिः
C) पञ्चमीविभक्तिः	D) तृतीयाविभक्तिः

6. चन्द्रस्य शुक्लपक्षे वृद्धिः सम्भवति। अत्र रेखाङ्कितपदस्य समुचितं प्रश्नवाचकपदम् इदं भवति।

A) कुत्र	B) कदा
C) कति	D) किमर्थम्

II. चतुर्थपदम् लिखत।

4x1=4

7. नागार्जुनः :: रसरत्नाकरः :: भास्कराचार्यः —

8. शचीपतिः — इन्द्रः :: अञ्जनापतिः —

9. क्रोधः — स्थायीभावः :: भयानकः —

10. निर्भाग्या — सुनीतिः :: सुन्दरीयुवतिः —

III. एकवाक्येन उत्तरं लिखत।

7x1=7

11. इदं सर्वं केन वास्यम्?
12. वृत्रासुरं कः जघान?
13. सत्यव्रतशास्त्रिमहाभागः कुत्र अजायत?
14. लोके सदा किं शाम्यतु ?
15. तृषितः चकोरः कम् आश्रयति?
16. के मुहुर्मुहुः परिभवं प्राप्नुवन्ति?
17. रमणमहर्षेः सहजानि आभरणानि कानि?

IV. द्वित्रैः वाक्यैः उत्तरं लिखत।

4x2=8

18. बुद्धिसागरः मुञ्जं किं प्राह?
19. सुमन्त्रप्रमुखाः दशरथाय किं व्यजिज्ञपन्?

अथवा

जामदग्न्यः किमर्थं कर्णं शशाप?

20. सतां सङ्गः किं किं करोति?
21. आदित्यस्य नमस्कारात् किं किं भवति?

IV. सूचनानुसारम् उत्तरं लिखत।

4x2=8

22. सन्धिं विभज्य नाम लिखत।

- a) नृपो जयति b) सूर्यादेव

23. विग्रहवाक्यं विलिख्य समासनाम लिखत।

- a) यथाक्रमम् b) देशान्तरम्

अथवा

समासं कृत्वा नाम लिखत।

- a) चक्रं पाणौ यस्य सः =

- b) स्वर्गेण तुल्यः=

24. वाक्ये विद्यमानं कृदन्तपदं चित्वा प्रत्ययस्य नाम लिखत।

- a) कम्पमानात् वृक्षात् फलानि पतन्ति।

- b) माता क्षीरम् आनीतवती।

25. प्रयोगं परिवर्तयत।

a) अहं जलं पिबामि।

b) बालिकाभिः हस्यते।

VI. संस्कृतभाषया अनुवादं कुरुत।

1x2=2

26. ಯೋಗವು ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಜನರು ಯೋಗವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

Yoga is necessary for health. So, all the people practise yoga.

VII. कर्नाटकभाषया आङ्ग्लभाषया वा अनुवादं कुरुत।

1x2=2

27. मानवस्य शरीरे बहूनि अङ्गानि भवन्ति। सर्वेषु इन्द्रियेषु नयनं प्रधानं भवति।

VIII. यथानिर्देशम् उत्तरं त्रिचतुरैः वाक्यैः लिखत।

4x3=12

28. किं भवेत् ? मम समीपे ।

कः पाठः? कः अवदत् ? कम् अवदत्?

29.' ' भवानेव संस्कृतेन ग्रन्थान् लिखतु "

कः पाठः? कः अवदत् ?कम् अवदत्?

30.सागर इव तिष्ठतु ते यशः।

कः पाठः? कः अवदत्? कस्य यशः?

31. रसे गन्धे न रज्यते।

कः पाठः? कः अवदत्? कः न रज्यते?

अथवा

जग्राह सहसा रविम्।

कः पाठः? कः अवदत्? कम् अवदत्?

IX. कवेः देश-काल-कृतीनां विषये त्रिचतुरैः वाक्यैः लिखत।

2x3=6

32. विद्वान्. एच.वि.नागराजराव्।

33. वेदव्यासः ।

X. पद्यपाठस्य नाम उल्लिख्य तात्पर्यं पञ्चषैः वाक्यैः कर्नाटकभाषया आङ्ग्लभाषया वा लिखत। 3x3=9

34 .ईशावास्यमिदं सर्वं यत्किञ्च जगत्यां जगत्।

तेन त्यक्तेन भुञ्जीथाः मा गृधः कस्यस्विद्धनम्॥

35. चित्तशान्तिदायिनी विरक्तिबुद्धिवर्धिनी भेदभावनाशिनी जनेषु चैक्यकारिणी।

दुःखशोकहारिणी भवाभ्बुधेश्च तारिणी भारतीयभावना विवृद्धिमेतु भारते॥

36. शिशुरेष त्वदोषज्ञ इति मत्वा दिनेश्वरः।

कार्यं चात्र समायत्तमित्येव न ददाह सः॥

अथवा

ततं तन्त्रीगतं ज्ञेयम् अवनद्धं तु पौष्करम्।

घनस्तु तालो विज्ञेयः सुषिरो वंश एव च॥

XI.वाक्ये विद्यमानं अलङ्कारं सलक्षणं समन्वयत।

1x3=3

37. श्रीरामः समुद्र इव गम्भीरः।

अथवा

माघे मेघे गतं वयः।

XII.प्रस्तारं विलिख्य गणविभागं कृत्वा छन्दोनाम लिखत।

1x3=3

38.क्षारं जलं वारिमुचः पिबन्ति।

XIII.पद्यं पूरयत।

1x4=4

39.सुखस्य -----

-----हि लोकः॥

XIV.दशवाक्यैः उत्तरं कर्नाटकभाषया संस्कृतभाषया आङ्ग्लभाषया वा लिखत। 3x4=12

40.वृक्षायुर्वेदग्रन्थे प्रतिपादितानां चतुर्विधवृक्षाणां विषये लिखत।

अथवा

डा॥ सत्यव्रतशास्त्रिमहोदयस्य बाल्यजीवनं विवृणुत।

41.पाठ्यभागे निरूपितान् नाट्यांशान् सङ्गृह्य लिखत।

42. भारतं संरक्षितुं सन्नद्धः योद्धा हिमवान् " कथम्? इति विवृणुत

XV.अधोलिखितम् अनुच्छेदं पठित्वा प्रश्नान् उत्तरत।

4x1=4

43.एकस्मिन् ग्रामे एकः गोपालकः आसीत्। तस्य एकः पुत्रः आसीत्। तस्य पुत्रेण सह एकं ग्रामं

गच्छन् आसीत्। मार्गे स बालकः –" आर्य व्याघ्रः आगतः " इति आक्रोशत्।तदा यावत् पिता

परावृत्य पश्यति तावत् व्याघ्रः नासीत्। ततः पुनः किञ्चित् दूरं गतयोः व्याघ्रः आगत्य बालकं जग्राह।

तदा पुनः व्याघ्रः आगतः इति सः आक्रोशत्। पूर्वमिव अधुनापि वृथा क्रोशति इति मत्वा पिता अपरावृत्य अगच्छत्। येन पुत्रः मृतः । अतः मिथ्याभाषी न भवेत्।

प्रश्नाः

- i) गोपालकः कुत्र आसीत्?
- ii) मार्गे बालकः किम् इति आक्रोशत्?
- iii) कः बालकं जग्राह?
- iv) कथायाः नीतिः का?

XVI. पत्रं लिखत।

1x5=5

44. मैसूरुमण्डलस्य सर्वकारीयप्रौढशालायाः छात्रः / छात्रा इति भावयित्वा अग्रजस्य विवाहार्थं दिनद्वयं विरामं संप्राप्त्य कक्ष्याध्यापकं प्रति विरामपत्रं लिखत।

अथवा

प्रवासार्थं धनं प्रेषयितुं निवेद्य पितरं प्रति पत्रं लिखत।

XVII. दशवाक्यैः प्रबन्धं लिखत।

1x5=5

45. परिसरमालिन्यम्। अथवा दूरदर्शनम्।
